

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Dziergawka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Małgorzata Bednarek

SSN Ryszard Witkowski

w sprawie **R. T.**

skazanego z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k.,
art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 13 marca 2024 r., w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego

na niekorzyść skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze

z dnia 10 maja 2023 r., sygn. akt VI Ka 245/23,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze

z dnia 26 stycznia 2023 r. o sygn. akt II K 1734/22

**1. uchyla pkt II części dyspozytywnej wyroku Sądu
Okręgowego w Jeleniej Górze w zaskarżonej części oraz pkt V, VI
i VII części dyspozytywnej wyroku Sądu Rejonowego w Jeleniej
Górze;**

**2. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciąża
Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

R. T. został oskarżony o to, że:

1. w dniu 10 października 2022 roku w J. woj. [...]. przy ul. [...], w sklepie [...] usiłował dokonać kradzieży mienia o łącznej wartości 3393 złotych w ten sposób, że po wejściu na samoobsługową salę sklepu, posiadając kask koloru zielonego i kamizelkę koloru żółtego imitującą służbową odzież pracownika sklepu, zdjął z półki agregat malarski [...] wartości 1.995 złotych oraz 2 sztuki pistoletów malarskich natryskowych [...] o wartości 699 złotych każdy, które ułożył na wózku sklepowym, po czym przeszedł na teren otwartej części samoobsługowej - ogród zewnętrzny sklepu, gdzie opakowania z pistoletami natryskowymi ukrył za paletą z elementami ogrodzeń, po czym przystawił metalową drabinę na kołach do regału przylegającego do ogrodzenia, wniósł na szczyt drabiny opakowanie z zawartością agregatu malarskiego, usiłując w ten sposób przenieść przedmiot poza zewnętrzne ogrodzenie sklepu i dokonać kradzieży, jednak celu tego nie osiągnął będąc ujętym przez pracowników ochrony sklepu, czym działał na szkodę [...] Polska sp. z o.o. z/s - sklep w J. ul. [...], tj. o czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art 278 § 1 kk.

2. w dniu 8 października 2022 roku w J. . woj. [...]. przy ul. [...], w sklepie [...], usiłował dokonać kradzieży mienia o wartości 1.995 złotych w ten sposób, że po wejściu na samoobsługową salę sklepu, zdjął z półki agregat malarski [...] wartości 1.995 złotych, po czym przeszedł z towarem na teren otwartej części samoobsługowej - ogród zewnętrzny sklepu, usiłując tam przenieść przedmiot poza zewnętrzne ogrodzenie sklepu i dokonać jego kradzieży, jednak celu tego nie osiągnął będąc spłoszonym przez pracowników ochrony sklepu, czym działał na szkodę [...] Polska sp. z o.o. z/s - sklep w J. ul. [...], tj. o czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 1 k.k.

3. w dniu 27/28 września 2022 roku w J. woj. [...]. przy ul. [...], w sklepie [...] PL, usiłował dokonać kradzieży z włamaniem w ten sposób, że posługując się nieustalonym narzędziem, chcąc dostać się do wnętrza obiektu, częściowo rozbił

szybę w witrynie drzwiowej drzwi wejściowych do sklepu oferującego do sprzedaży m.in. telefony komórkowe, jednak zamierzonego celu nie osiągnął, bowiem nie zdołał wybić otworu w szybie wzmocnionej folią antywłamaniową i dostać się do jego wnętrza - szyba uległa popękaniu, nie skruszyła się, czym działał na szkodę R. W., tj. o czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k.

4. w dniu 28 września 2022 roku o godz. 5:09 w J. . woj. [...]. przy ul. [...] w sklepie [...], dokonał kradzieży z włamaniem w ten sposób, że posługując się kamieniem - kostką brukową - rozbił szybę w drzwiach wejściowych do obiektu, po czym przez powstały otwór dostał się do jego wnętrza, skąd dokonał kradzieży 3 sztuk atrap telefonów komórkowych o łącznej wartości 600 złotych, czym działał na szkodę A. W., tj. o czyn z art. 279 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze, wyrokiem z dnia 26 stycznia 2023 r., w sprawie o sygn. akt II K 1734//22:

I. uznał oskarżonego R. T. za winnego popełnienia zarzucanych czynów, opisanych w punktach 1 i 2 części wstępnej, to jest występków z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 1 k.k., przy przyjęciu, że stanowiły elementy ciągu przestępstw i za to, na podstawie art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k., wymierzył mu karę 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności;

II. uznał oskarżonego R. T. za winnego popełnienia zarzucanych czynów, opisanych w punktach 3 i 4 części wstępnej, przy wskazaniu, że w wypadku czynu z punktu 3 chciał dokonać kradzieży telefonów komórkowych znajdujących się w lokalu oraz przyjmując, że czyny te stanowiły wypadki mniejszej wagi, to jest występków z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 283 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. i z art. 283 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k., przy przyjęciu, że stanowiły one elementy ciągu przestępstw i za to, na podstawie art. 283 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k., wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

III. na podstawie art. 46 § 1 k.k., orzekł wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkody na rzecz A. W. poprzez zapłatę 600 (sześciuset) złotych;

IV. na podstawie art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 2 k.k., połączył orzeczone wobec oskarżonego w punktach I i II części dyspozytywnej kary pozbawienia wolności i wymierzył mu łączną karę 7 (siedmiu) miesięcy pozbawienia wolności;

V. na podstawie art. 69 § 1 k.k. i art. 70 § 1 k.k., wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego łącznej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 3 (trzy) lata;

VI. na podstawie art. 73 § 1 k.k., oddał oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora;

VII. na podstawie art. 72 § 1 pkt 4 k.k., zobowiązał oskarżonego w okresie próby do podjęcia pracy zarobkowej;

VIII. na podstawie art. 63 § 1 k.k., na poczet orzeczonej wobec oskarżonego łącznej kary pozbawienia wolności zaliczył jego zatrzymanie 10 X 2022 roku od 13:09 do 13:55;

IX. zwolnił oskarżonego od zapłaty kosztów sądowych.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze, wyrokiem z dnia 10 maja 2023 r., w sprawie o sygn. akt VI Ka 245/23, po rozpoznaniu apelacji prokuratora:

I. zmienił zaskarżony wyrok wobec oskarżonego R. T.:

1. w pkt. II części dyspozytywnej w ten sposób, że wyeliminował ustalenie, iż czyny przypisane oskarżonemu w tym punkcie stanowią wypadek mniejszej wagi, czyny te zakwalifikował z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. i z art. 279 § 1 k.k. i na podstawie art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu karę 1 roku i 1 miesiąca pozbawienia wolności;

2. stwierdził, że orzeczenie o karze łącznej z pkt IV straciło moc i na podstawie art. 86 § 1 k.k. i art. 91 § 2 k.k. wymierzył oskarżonemu karę łączną 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności;

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy;

III. zwolnił oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, obciążając nimi Skarb Państwa.

Powyższy wyrok nie został zaskarżony i uprawomocnił się w dniu 10 maja 2023 r.

Kasację od tego wyroku wywiódł Prokurator Generalny na niekorzyść oskarżonego zarzucając:

- rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 69 § 1 k.k., polegające na wymierzeniu R. T. kary łącznej 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności, w następstwie zmiany wyroku Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze, na podstawie którego orzeczona została wobec oskarżonego kara łączna 7 miesięcy pozbawienia wolności, przy jednoczesnym utrzymaniu w mocy wyroku Sądu I instancji w zakresie orzekającym o warunkowym zawieszeniu wykonania kary pozbawienia wolności na okres trzech lat próby w oparciu o przepis art. 70 § 1 k.k., oddaniu go pod dozór kuratora na podstawie art. 73 § 1 k.k. oraz o orzeczeniu wobec oskarżonego środka probacyjnego określonego w art. 72 § 1 pkt 4 k.k., do czego doszło na skutek rażącego naruszenia przez Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze przepisu prawa procesowego - art. 413 § 2 pkt 2 k.p.k. poprzez niedokładne określenie w wyroku rozstrzygnięcia co do kary.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze w zaskarżonym zakresie oraz o uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze w zakresie rozstrzygnięć przyjętych w punktach V, VI i VII.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest oczywiście zasadna, co umożliwiło jej rozpoznanie na posiedzeniu bez udziału stron na podstawie art. 535 § 5 k.p.k.

Rację należało przyznać skarżącemu, że wyrok Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze z dnia 10 maja 2023 r., w sprawie o sygn. akt VI Ka 245/23, jest wadliwy, gdyż

wydany został z rażącym naruszeniem przepisów prawa wskazanych w zarzucie kasacji, tj. art. 69 § 1 k.k.

Zgodnie z treścią art. 69 § 1 k.k., w brzmieniu obowiązującym od 1 lipca 2015 r., sąd może warunkowo zawiesić wykonanie kary pozbawienia wolności orzeczonej w wymiarze nieprzekraczającym roku, jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa nie był skazany na karę pozbawienia wolności i jest to wystarczające dla osiągnięcia wobec niego celów kary, a w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa. Oznacza to, że w sytuacji, gdy zarzucane oskarżonemu czyny zostały popełnione od września do października 2022 r., nie istnieje możliwość zastosowania warunkowego zawieszenia wykonania kary łącznej pozbawienia wolności przekraczającej rok, orzeczonej na podstawie kar jednostkowych wymierzonych za te czyny. Autor kasacji ma zatem rację, że decyzja o warunkowym zawieszeniu wykonania łącznej kary 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności zapadła z rażącą obrazą art. 69 § 1 k.k.

Jak słusznie zauważa skarżący, zawarta w powyższym przepisie regulacja, wobec jednoznacznego brzmienia jego treści, nie pozostawia wątpliwości, że warunkowo zawiesić można orzeczoną karę pozbawienia wolności w wymiarze nieprzekraczającym roku. Tymczasem Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze, uwzględniając w części zarzuty apelacji prokuratora i dokonując zmiany zaskarżonego wyroku, wymierzył oskarżonemu nową karę łączną w wymiarze 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności, przy jednoczesnym utrzymaniu w mocy rozstrzygnięć sądu I instancji, m.in. dotyczących warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności oraz orzeczonych środków probacyjnych. Utrzymanie przez sąd odwoławczy w mocy, w punkcie II zaskarżonego wyroku, rozstrzygnięć sądu I instancji zawartych w punktach V, VI i VII zaskarżonego wyroku, dotyczących warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej wobec oskarżonego R. T. kary łącznej pozbawienia wolności, doprowadziło do utrzymania w mocy rozstrzygnięcia określającego okres próby w wymiarze 3 lat, a także skutkowało utrzymaniem w mocy rozstrzygnięć dotyczących oddania oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora oraz zobowiązania oskarżonego do podjęcia pracy zarobkowej. Tak ukształtowany wyrok w sposób niewątpliwy został wydany z

rażącym naruszeniem prawa materialnego w postaci art. 69 § 1 k.k., co ma istotny wpływ na treść zaskarżonego kasacją orzeczenia. Jak słusznie bowiem podnosi skarżący, utrzymanie w mocy wyroku Sądu Rejonowego w części dotyczącej warunkowego zawieszenia kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonej wobec oskarżonego, a w konsekwencji także w części dotyczącej okresu próby, dozoru kuratora i obowiązku probacyjnego, przy jednoczesnym podwyższeniu kar jednostkowych i w rezultacie orzeczeniu kary łącznej do 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia, spowodowało określenie stosowanej wobec oskarżonego R.T. represji karnej w sposób mniej dotkliwy, niż wynika to z normy art. 69 § 1 k.k.

Powyższe implikowało konieczność uchYLENIA pkt II części dyspozytywnej wyroku Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze w zaskarżonej części oraz pkt V, VI i VII części dyspozytywnej wyroku Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze, dotyczących zastosowanego środka probacyjnego w postaci warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności, oddania oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora, a także orzeczenia obowiązku określonego w art. 72 § 1 pkt 4 k.p.k.

Podkreślić trzeba, że ograniczenie się tylko do uchYLENIA rozstrzygnięcia sądu odwoławczego oznaczałoby funkcjonowanie znów nieprawomocnego w zaskarżonej części orzeczenia sądu I instancji, które w zakresie rozstrzygnięć przyjętych w punktach V, VI i VII musiałoby być także uchylone. Dlatego też rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego objęło także wyrok sądu I instancji, jako skutek zmiany tego wyroku, z uwagi na uchYLENIE orzeczenia sądu odwoławczego w zaskarżonej części.

W judykaturze wskazuje się, że wyrok uchylający, wydany w postępowaniu kasacyjnym, może nie zawierać orzeczenia następczego w szczególności wówczas, gdy konieczne jest wyeliminowanie z zaskarżonego orzeczenia rozstrzygnięcia wydanego z rażąco obrazą przepisu prawa karnego materialnego, a eliminacja taka nie wymaga ponownego rozpatrywania sprawy (zob. wyrok SN z dnia 10 grudnia 2002 r., V KK 317/02, LEX nr 74385; wyrok SN z dnia 19 października 2005 r., IV KK 199/05; wyrok SN z dnia 28 lutego 2008 r., III KK 454/07, LEX nr 406859).

Ponieważ w przedmiotowej sprawie doszło jedynie do niesłusznego orzeczenia wobec skazanego środka probacyjnego w postaci warunkowego zawieszenia wykonania kary 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności na okres próby wynoszący 3 lata, oddania skazanego w okresie próby pod dozór kuratora oraz zobowiązania do podjęcia w okresie próby pracy zarobkowej, Sąd Najwyższy ograniczył się, uznając

kasację za oczywiście zasadną, do uchylenia w zaskarżonej części orzeczenia sądu drugiej i pierwszej instancji. Dodatkowo obciążono kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego Skarb Państwa.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.

[PGW}

[ał[